

VII.
Ulusal Çocuk Cerrahisi
Hemşireliği Kongresi

7th
National Congress of
Pediatric Surgery Nurses

8-10 Ekim 2003 / 8-10 October 2003
Şanlıurfa

Kongre Programı ve Bildiri Özetleri / Congress Program and Abstracts

VII. ULUSAL ÇOCUK CERRAHİSİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

7th National Congress of Pediatric Surgery Nurses

Onursal Başkan / *Honorary Member*

Prof. Dr. Deniz ŞELİMEN

Başkan / *President*

Yük. Hem. Birsen EROĞLU

Üyeler / *Members*

Zahide DOĞAN

Nurşen ALTUĞ

Fatma AKSOY

Ümit ARSLAN

Behiye ULUSOY

Mine BOYACI

KONGRE DÜZENLEME KURULU / *Organization Committee*

Kongre Başkanı / *President of the Congress*

Yük. Hem. Ayten YAR

Kongre Sekreteri / *General Secretary of the Congress*

Hem. Aynur AÇAR

Üyeler / *Members*

Öğr.Gör. Özlem KARAKOÇ KAYA

Öğr. Gör. Hülya KARATAŞ

Hem. Aslı AÇILAN

Kongre Bilimsel Kurulu / *Scientific Committee*

Prof. Dr. Deniz ŞELİMEN

Prof. Dr. Zeynep CONK

Prof. Dr. Fethiye ERDAL

Doç. Dr. Suzan YILDIZ

Doç. Dr. Sema YAZICI KUĞUOĞLU

Doç. Dr. Münevver KILINÇ

Doç. Dr. Güler ÇİMETE

Yrd. Doç. Dr. Meryem YAVUZ

Yük. Hem. Birsen EROĞLU

VII. Ulusal Çocuk Cerrahisi Hemşireliği Kongresi
8-10 Ekim 2003
Şanlıurfa

7th National Congress of Pediatric Surgery Nurses
8-10 October 2003
Şanlıurfa, Turkey

7 Ekim 2003, Salı / Tuesday, 7 October 2003

KPR (Kardiyo-Pulmoner Resusitasyon) Kursu / CPR (Cardio-Pulmoner Resuscitation Course)
Polis Evi Toplantı Salonu
Kurs Eğitimcileri
Koordinatörler/ Coordinators

Uzm Hemş. Arfiye ŞEN

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Servisi Yenidoğan Ünitesi, İzmir

Ege University Medical School Dept.of Pediatric, Neonatal Unit. İzmir Turkey

Yük Hem. Behiye ULUSOY

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Cerrahisi Servisi, Yenidoğan Ünitesi, İzmir
Ege University Medical School Dept.of Pediatric Surgery, Neonatal Unit. İzmir Turkey

Yük.Hem. Reyhan DEMİR

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Eğitim Hemşiresi, İzmir

Ege University Medical School Dept.of Nursing Education, İzmir, Turkey

Kurs Programı / Course Program

- 09:00-11:00 Teorik Ders / Theoretical lesson
11:00-11:15 Kahve Molası / Coffee Break
11:15-12:30 Teorik Ders / Theoretical lesson
13:00-13:30 Öğle Yemeği / Lunch
13:30-15:00 Uygulama / Practice

8 Ekim 2003, Çarşamba/ Wednesday, 8 October 2003

08:30-09:00

Açılış/Opening Ceremony

09:00-10:30 Konferans/Conferance

Karın Ön Duvarı Defektleri/Abdominal Wall Defects

Oturum Başkanı/Chairman Prof. Dr. Deniz Şelimen, Marmara Üniversitesi HYO

Neil Ead, Amerikan Çocuk Cerrahisi Hemşireleri Derneği/American Pediatric Surgery Nurses Association

10:30-10:45 Kahve Molası / Coffee Break

10:45-12:15 PANEL

Yanık Hastalarının tedavisi ve Hemşirelik Bakımı / Burn Management and Nursing Care

Oturum Başkanı / Chairman

Prof. Dr. Geylani ÖZOK, Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi AD

Hemş. Ümit ARSLAN, Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi AD

Yük. Hemş. Asiye ALTUN, Dr Behçet Uz Çocuk Hastalıkları Hastanesi Çocuk Cerrahisi

12:15-13:30 Öğle Yemeği/Lunch

13:30-15:00 Konferans/Conference

Yenidoğan Cerrahisinde Gelişimsel Yaklaşım/Developmental Approach in Surgical Neonatal

Oturum Başkanı/Chairman

Doç. Dr. Münevver KILINÇ, Ege Üniversitesi HYO

Yard. Doç. Dr. Zerrin ÇİĞDEM, Marmara Üniversitesi HYO

15:00-15:30 Kahve Molası/ Coffee Break

15:30-17:00 Serbest Bildiriler / Free Papers

Oturum Başkanı / Chairman

Yük. Hemş. Muradiye KOÇYİĞİT, İstanbul Üniversitesi Çocuk Cerrahisi AD

Yürk. Hemş. Ayten YAR, Harran Üniversitesi Çocuk Cerrahisi AD

- 8 + 4 Dakika Çocuk Cerrahisi Kliniğinde Yatarak Tedavi Gören Hastaların Tatmin Düzeyinin Saptanması: Bir Üniversite Hastanesi Deneyimi **SB1**
- 8 + 4 Min The Determination Of Satisfaction Level Of The Patients Discharged From Pediatric Surgical Department: A University Hospital Experience
Y Cevahir Dora, İ Sürer, S Demirbağ, C Atabek, D Yılmaz, H Öztürk, S Çetinkuşun
- 8 + 4 Dakika Cerrahi Yenidoğanlarda Damarıçi Kateterlerin Değerlendirilmesi **SB2**
- 8 + 4 Min Evaluation Of Intravenous Catheters In Neonatal Surgical Patients
H. Köksal, G. Bayrak, B. Tander, Ü. Bıçakçı, İ. Erdoğan, E. Arıtürk, R. Rızalar, Ö. F. Çadır, S. Özgür Kaya, F. Bernay
- 8 + 4 Dakika İzmir İli Çocuk Cerrahisi Kliniklerinde Çalışan Hemşirelerin Stomalı Çocukların Bakımına Yönelik Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi **SB3**
- 8 + 4 Min Knowledge Levels Of The Nurses Working At Pediatric Surgical Clinics In Relation To The Care Of The Children With Ostomies In The City Of Izmir
N Şen, A İslamoğlu, S Sezer, E Öztunç
- 8 + 4 Dakika Çocuklarda Üst ve Alt Ekstremitelerden Alınan Kan Basınçlarının Karşılaştırılması **SB4**
- 8 + 4 Min Comparison of Blood Pressures of Upper And Lower Extremities in Children
M Polat, B Ulusoy, B Eroğlu, A İslamoğlu

8 + 4 Dakika	Çocuk Polikliniklerine Başvuran Ailelerin Beklentileri ve Bu Beklentilerine Ulaşma Durumlarının Değerlendirilmesi	SB5
8 + 4 Min	<i>H Karataş, Ö Karakoç Kaya, P Çelik, F Erenler</i>	
8 + 4 Dakika	0-24 Aylık Çocuğu Olan Annelerin Anne Sütü İle Beslenmeye İlişkin Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi	SB6
8 + 4 Min	<i>H Karataş, Ö Karakoç Kaya, A Yar, A Açar</i>	
8 + 4 Dakika	Hemşirelerin Mesleki İmajları ve Mesleği Algılamalarına Yönelik Bir Çalışma	SB7
8 + 4 Min	<i>Ö Karakoç Kaya, F. Kabalcıoğlu, Z. Şimşek, F. F. Dayı</i>	

19:30

Açılış Kokteyli/Opening Cocktail

9 Ekim 2003, Perşembe / Thursday, 9 October 2003

08:30-10:00	Konferans / Conferance Diafragma Hernisi/Diaphragmatic Hernia Özefagus Atrezisi ve Trakeo Özefagial Fistül/Esophageal Atresia and Tracheoesophageal Fistula	
	Oturum Başkanı / Chairman <i>Prof Dr Deniz ŞELİMEN, Marmara Üniversitesi HYO</i> <i>Neil Ead, Amerikan Çocuk Cerrahisi Hemşireleri Derneği/American Pediatric Surgery Nurses Association</i>	
10:00-10:30	Kahve Molası / Coffee Break	
10:30-12:00	Serbest Bildiriler/Free Papers	
	Oturum Başkanı / Chairman <i>Doç. Dr. Sema YAZICI KUĞUOĞLU, Marmara Üniversitesi HYO</i> <i>Yüks. Hem. Aynur AÇAR, Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Servisi</i>	
7 + 4 Dakika	Yabancı Cisim Aspirasyonlarında Risk Faktörleri	SB8
7 + 4 Min	The Risk Factors for Aspirations of Unusual Materials <i>Güler L, Arslan Ü, Eroğlu B, Arslan B, İslamoğlu A</i>	
7 + 4 Dakika	Türk Toplumunda Çocukluk Çağı Kabızlıklarının Tedavisinde Başvurulan Geleneksel Uygulamalar	SB9
7 + 4 Min	<i>Yıldırım Z, Üzen H, Özkan A, Dereci G</i>	
7 + 4 Dakika	Koroziv Maddelerin İçimine Bağlı Özofagus Yanıkları ve Sonuçları	SB10
7 + 4 Min	Çaustic Esophageal Burns and Results <i>Kılıç E, Sayan A, Şahin H, Karaçay Ş, Karaman N, Deliađa H, Göker H, Arıkan A</i>	

7 + 4 Dakika Politravmalı Bir Olguda Hemşirelik Bakımı **SB11**
7 + 4 Min Nursing Care in a Polytraumatic Case
Parlar Y, Eroğlu B, Altuğ N, Ertürk S, Ulusoy B

7 + 4 Dakika Laparoskopik Cerrahi Deneyimimiz **SB12**
7 + 4 Min Our Laparoscopic Experience
Eryıldız Z, Vargün R, Özkan-Ulu H, Yağmurlu A, Bilgöl-Koloğlu M, Dindar H

7 + 4 Dakika Olgu Sunumu: Pierre Robin Sendromu'nda Hemşirelik Yaklaşımları **SB13**
7 + 4 Min
Vural F, Şelimen D

7 + 4 Dakika Hipospadi Hastalarının Postoperatif Bakımında Hemşirenin Rolü **SB14**
7 + 4 Min The Role of the Nurse in the Postoperative Care of Hypospadiac Patient
H Sal, F Akgül, GA Tireli, S Sander

7 + 4 Dakika Herkes Aynı Şeyi mi Anlıyor? Kabızlık Üzerine Bir Anket Çalışması **SB15**
7 + 4 Min Does Everyone Understand the Same Thing? A Survey Study About Constipation
N Akkuş, N Erdaş, GA Tireli, S Sander

12:00-13:30 Öğle Yemeği / *Lunch*

Köşebaşı Toplantıları

13:30-15:00 **PANEL**
Ürolojik Sorunlu Hastaların Rehabilitasyonu ve Hemşirelik Bakımı /
Rehabilitation of Children With Urological Problems Nursing Care

Oturum Başkanı / Chairmen

Prof Dr İbrahim ULMAN, Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi AD

Doç Dr Haluk EMİR, İ.Ü. Cerrahpaşa Çocuk Cerrahisi AD

Yük. Hemş Nilüfer EMİR, Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi AD

Yük. Hemş. Nejla KOÇ, İ.Ü. Cerrahpaşa Çocuk Cerrahisi AD

10:30 Sıra gecesi

10 Ekim 2003 Cuma / Friday, 10 October 2003

08:30-10:00 **PANEL**
Günübirlik Cerrahi / Outpatient Surgery

Oturum Başkanı / Chairman

Prof Dr Tolga DAĞLI, Marmara Üniv. Çocuk Cer. AD

Yrd Doç Dr Meryem YAVUZ, Ege Üniversitesi HYO

Arş. Gör. Eda DLGUN, Ege Üniversitesi Ödemiş HYO

Uzm. Hemş. Mine BOYACI, Osmangazi Üniversitesi Çocuk Cerrahisi AD

10:00-10:30 **Kahve Molası / Coffee Break**

10:30-11:30 Serbest Bildiriler / Free Papers

Oturum Başkanı / Chairman

Doç. Dr. Fatma ETİASLAN, Marmara Üniversitesi HYO

Yük. Hemş. Ayşe ZORA, Marmara Üniversitesi çocuk Cerrahisi AD

- 6 + 4 Dakika Çocukluk Çağı Detrusor İnstabilitelerinde Pelvik Taban Stimülasyonun İnkontinansa Etkisinin İncelenmesi. **SB16**
- 6 + 4 Min Pelvic Floor Stimulation In The Treatment Of Detrusor Instability In Children
N Altuğ., B Bolışık, İ Ulman, N Emir, A Avanoğlu
- 6 + 4 Dakika Konjenital Diafragma Hernisinde Cerrahi İşleme Hazırlıkta ve Sonrasında Hemşirelik Bakımı; Olgu Sunumu. **SB17**
- 6 + 4 Min Nursing Care In Preparing To and After Congenital Diaphragma Herni: Case Report
B Ulusoy, N Altuğ, E Harputlu
- 6 + 4 Dakika Günübirlık Cerrahi Hastalarının Bakımı İçin Yeniden Yapılanma **SB18**
- 6 + 4 Min Reconstructions For Care Of Daily Surgery Patients
E Dolgun, M Yavuz
- 6 + 4 Dakika Uzun Süre Mekanik Ventilator Bakımı Alan Yeni Doğan: Olgu Sunumu **SB19**
- 6 + 4 Min Longterm Mechanic Ventilation Of A Newborn: Case Report
Ç. Toprak
- 6 + 4 Dakika Pediatrik Günübirlık Olgulara Yönelik Geliştirilen Hemşirelik Bakım Standartlarının Aile Anksiyetesini Azaltmada Etkisi **SB20**
- 6 + 4 Min The Effect Of Standarts Of Care Developede Directede Towards Cases In Pediatric Ambulatory Surgery On Decreasing Anxiety In Family
M Boyacı, S Kuğuoğlu
- 6 + 4 Dakika İdrar Kaçırma Sorunu Olan Çocuklarda Üroterapi Sonuçları **SB21**
- 6 + 4 Min Urotherapy Results Of Enuretic Children
N Ünalmış, N Esentürk, Z Doğan
- 11:30-12:00 Ödül Töreni, Kapanış ve Değerlendirme Toplantısı / Awards and Closing Ceremony**

ÇOCUK CERRAHİSİ KLİNİĞİNDE YATARAK TEDAVİ GÖREN HASTALARIN TATMİN DÜZEYİNİN
SAPTANMASI: BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ DENEYİMİ

Y Cevahir Dora, İ Sürer, S Demirbağ, C Atabek, D Yılmaz, H Öztürk, S Çetinkuşun
Gülhane Askeri Tıp Akademisi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Etlik, ANKARA

Hasta tatmini, algılanan kalite ile beklenen kalitenin bir fonksiyonudur. Hasta, algıladığı kalite ile beklediği kalite arasında yaptığı kıyaslama sonucunda tatmin olup olmadığına karar verir. Hasta tatminine yönelik araştırmalar ise, oluşan bu yargının ortaya çıkarılmasına olanak sağlayan araçlardır.

Bu çalışmada Haziran-Ağustos 2001 tarihlerinde kliniğimizde yatarak tedavi gören 117 olguya ait verilerin Varimax rotasyon faktör analizi ile gruplandırılması sonucu tatmin düzeyinin hemşirelik hizmetleri, hasta doktor ilişkileri, hasta odaları, beslenme, hijyen ve hasta yatış işlemlerinin etkisi altında olduğu saptanmıştır. Tüm veriler birlikte değerlendirildiğinde genel tatmin düzeyi 4.3 (% 86) olarak bulunmuştur. Hemşirenin hasta ile iletişim becerisi (% 93.2) en yüksek tatmin düzeyini oluştururken, klinikte yer alan mevcut oyun imkanları (% 27.3) en düşük tatmin düzeyine neden olmaktadır. Hemşirelerin profesyonel görevleri arasında yer almaması gereken sekreteryal faaliyetlerde elde edilen ortalamanın altındaki tatmin düzeyi (% 50) hemşirelerin profesyonel oldukları alanlarda görevlendirilmelerinin gerekliliğini açıkça ortaya koymaktadır.

Elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucu doğru personel görevlendirmesi ve hasta-sağlık personeli iletişiminin kolaylaştırılması ile tatmin düzeyinin arttığı ancak eğitim düzeyinin artışı ile beklentilerin artışına paralel olarak tatmin düzeyinde azalma olduğu saptanmıştır.

* * *

THE DETERMINATION OF SATISFACTION LEVEL OF THE PATIENTS DISCHARGED FROM PEDI-
ATRIC SURGICAL DEPARTMENT: A UNIVERSITY HOSPITAL EXPERIENCE

Patient satisfaction is determined by two variables; the expectation and perceptions of the patients about the quality of the services. Patients usually have an idea by making comparison between what they experience and what they expect in a hospital. The patient satisfaction studies are directional tool which provides data about patient considerations.

In this study 117 patients, just after being discharged from our pediatric surgical department were filled out a questionnaire. The all data were grouped by using varimax rotation factor analyses. Nutrition services, nursing facilities, patient-health professionals relation, hygienic principles and in-patient admission procedures were evaluated and all had an influence on patient satisfaction. All over satisfaction level was found % 86 in relation to the aforementioned factors. Health professionals-patient communication skills was obtained the maximum satisfaction level (% 93.2) whereas the playing facilities lowest (% 27.5).

As a consequence professional management of hospitalization in every step will improve the patient satisfaction.

CERRAHİ YENİDOĞANLARDA DAMARIÇİ KATETERLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
H. Köksal, G. Bayrak, B. Tander, Ü. Bıçakçı, İ. Erdoğan, E. Arıtürk, R. Rızalar,
Ö. F. Çadır, S. Özgür Kaya, F. Bernay

Ondokuzmayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi A.B.D. Çocuk Ürologisi B.D. Samsun

Amaç: Çocuk cerrahisi kliniklerinde yatırılarak tedavi edilen tüm bebeklere damarıçi kateter aracılığıyla tedavi uygulanmaktadır. Kateterlerin yeri, kalış süresi, komplikasyonları, kateterleri tesbit eden materyaller ile kateter üzerinde bakteri kolonizasyonu, çıkarılış nedenleri üzerine yeterli çalışma yoktur. Biz bu çalışmada, kateterlerin bu sözü edilen özelliklerini değerlendirmeyi amaçladık.

Hastalar ve Yöntem: Nisan 2002, Haziran 2002 tarihleri arasında 6 aylıktan küçük bebeklere uygulanan damarıçi kateterler değerlendirildi. Tüm hastalara 24 Fr aynı tip kateter uygulandı. Hastaların yaş, tanıları; kateterlerin takılış ve çıkarılış zamanları, tesbit materyalleri (flaster ve özel kateter tesbiti olan Venigard ve IV3000), lokalizasyon, çıkma/çıkarılma nedenleri, içinden gönderilen sıvı ve ilaçlar standart formlara kaydedildi. Çıkarılan kateterlerden steril koşullarda kültür alındı. İstatistiksel analiz SPSS programıyla yapıldı ve Fisher kesinlik testi ile Mann-Whitney U testi uygulandı.

Bulgular: Toplam 18 hastaya 52 adet kateter uygulandı. Hastaların ortalama yaşı 0.73 ± 1.67 aydı. Kateterlerin 18'i (% 34.6) flaster ile, 17'si (% 32.7) Venigard ile, 17'si de (% 32.7) IV3000 ile tesbit edildi. Kateterler, ortalama 51.29 ± 35.36 saat yerinde kaldılar. Kateterlerin 8'i (% 15.4) saçlı deri, 7'si (% 13.5) alt ekstremité, 35'i üst ekstremité (% 67.3), 2'si de boyun damarlarına takılmıştı. 36 kateter (% 73.1) sızdırma ve ekstremitéye nedeniyse, 9'u (% 17.3) kaza sonucu, 4'ü (% 7.7) flebit nedeniyle çekildi. Kateterler yoluyla 36 hastaya TPN, 16'sına normal sıvı verildi. 27 hasta, antibiyotik alırken, 25 hasta ek başka ilaçlar da aldı. Kateterlerden alınan kültürlerin 32'sinde (% 61.5) üreme olmazken, 14'ünde (% 26.9) çeşitli mikroorganizmalar üredi. Lokalizasyon ve çıkış nedenleri arasındaki bağıntı değerlendirildiğinde, kateter takılma yerinin, kateterin çıkma nedenlerine anlamlı bir etkisinin olmadığı görüldü. Buna karşın, tesbit materyallerinin, kateterin çıkma/çıkarılma nedenlerine etkisi olduğu saptandı: Flaster, Venigard'a oranla anlamlı derecede daha az, kaza sonucu çıkma'ya, neden oldu. Buna karşın, diğer çıkma/çıkarılma nedenleri açısından tesbit

* * *

EVALUATION OF INTRAVENOUS CATHETERS IN NEONATAL SURGICAL PATIENTS

Aim: All neonates who treated in pediatric surgery departments are managed with intravenous catheters. There is no study about catheter duration time, complications, effect between type of catheter and bacterial colonization and the cause of removing. We try to evaluate these problems.

Patients and methods: We evaluated catheters of patients less than 6 months old who were treated between april 2002 and june 2002. We applied 24 Fr catheters to all patients. We recorded: patients age, diagnosis, time of catheters insertion and removing, fixation materials (flaster, Venigard and IV3000), localization, cause of insertion and removing, given medical types and dose. We took culture from removed catheters under sterile conditions. Statistic analysis was formed by SPSS programe and Fisher accurate test, Mann-Whitney U test were applied.

Findings: We applied 52 catheters insertion to 18 patients. Mean age was $0.73 + 1.67$ months. Fixation materials rates were 18 (% 34.6), 17 (% 32.7), 17 (% 32.7) for flaster, Venigard, IV3000 respectively. Catheters stayed on patients 51.29 ± 35.36 hours. Catheters were applied to the hairy skin in 8 patients (% 15.4), to the lower extremities in 7 patients (% 13.5), to the upper extremities in 35 patients (% 67.3), to the neck in 2 patients (% 3.8). Cause of removing rates were lacking or extravazation in 36 patients (% 73.1), by accident in 9 patients (% 17.3), flebitis in 4 patients (% 4.4). By the route of catheters, in 36 catheters TPN and in 16 catheters normal serum were given. There were no bacterial growing on 32 catheters (% 61.5) but bacterial growing occurred on 14 catheters (% 26.9).

Results:

1. Intravenous catheters mainly cause extravazation and flebitis in neonates.
2. Catheters can stay on neonates approximately 100 hours if not removed because of other complications.
3. Catheters stay the longest time on the upper extremities and the most appropriate fixation material is flaster.

İZMİR İLİ ÇOCUK CERRAHİSİ KLİNİKLERİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN STOMALI ÇOCUKLAR- IN BAKIMINA YÖNELİK BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

N Şen, A İslamoğlu*, S Sezer*, E Öztunç*

Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD. * Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Çocuk Cerrahisi Kliniği, İzmir

Araştırma, İzmir İli Çocuk Cerrahisi kliniklerinde çalışan hemşirelerin, stomalı çocukların bakımına yönelik bilgi düzeylerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Betimleyici ve analitik olarak 7-25 Temmuz 2003 tarihleri arasında Ege ve Dokuz Eylül Üniversiteleri Tıp Fakültesi Hastaneleri, Tepecik SSK Hastanesi, Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi ve Karşıyaka Devlet Hastanesi Çocuk Cerrahisi kliniklerinde yürütülmüştür. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formu ile toplanmıştır. Anket formu, hemşirelerin tanıtıcı özelliklerini (1-10. soru) ve stomalı çocukların bakımına yönelik bilgi sorularını içeren (11-37. soru) toplam 37 sorudan oluşmaktadır.

Araştırmanın evrenini Ege ve Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastaneleri, Tepecik SSK Hastanesi, Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi ve Karşıyaka Devlet Hastanesi Çocuk Cerrahisi kliniklerinde çalışan hemşireler oluşturmuştur. Araştırma kapsamına "Olasılıksız Örneklem" yöntemi ile, stomalı hastaların bulunduğu servis ve yoğun bakım ünitelerinde çalışan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 52 hemşire alınmıştır.

Elde edilen veriler, sayı ve yüzde dağılımları, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Student t-testi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda, araştırmaya katılan hemşirelerin % 46.2'nin Hemşirelik Yüksek Okulu mezunu olduğu, % 44.2'nin Çocuk Cerrahisi Kliniğinde 4 ve daha fazla yıldan beri çalıştığı, % 51.9'nun stoma bakımı ile ilgili daha önceden bilgi aldığı, % 90.4'nün stomalı çocuklara bakım verdiği, %67.3'nün çalıştıkları klinikte stoma bakımı ve bu konuda eğitim verdiği saptanmıştır.

Araştırmaya katılan hemşirelerin stomalı çocukların bakımına yönelik toplam bilgi puan ortalamaları 41.11 ± 5.51 olduğu ve hemşirelerin % 57.7'nin "orta" düzeyde bilgiye sahip olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin toplam bilgi puan ortalamaları ile çalıştıkları kurum arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=4.81, p<0.05$).

Sonuç olarak, hemşirelerin stomalı çocukların bakımı konusunda hizmet içi eğitim almaları ve bunu klinik uygulamaya aktarmaları önerilmektedir.

* * *

KNOWLEDGE LEVELS OF THE NURSES WORKING AT PEDIATRIC SURGICAL CLINICS IN RELATION TO THE CARE OF THE CHILDREN WITH OSTOMIES IN THE CITY OF İZMİR

The aim of the study is to search the knowledge levels of the nurses working at Pediatric Surgical Clinics in relation to the care of the children with ostomies in the city of İzmir.

The study has been carried out descriptively and analitically, between the dates 7-25 July 2003, Ege University and Dokuz Eylül University Medical School Hospitals, Tepecik SSK Hospital, Dr. Behçet Uz Children's Hospital and Karşıyaka State Hospital at Pediatric Surgical Clinics. The data of the research have been collected by the questionnaire form prepared by the researchers. The questionnaire form consists of totally 37 questions including the informative specifications of the nurses (1-10 th questions) and the knowledge questions related to the care of the children with ostomies (11-37 th questions).

52 nurses working at clinics and intensive care units where there are patients with ostomies and accepted to take part in the research have been included in the research with the method of "nonprobability sample".

The results were evaluated by the number and percent ratios, ANOVA and Student t-tests.

As a result of the research, it has been found out that 46.2 % of the nurses taking part in the research are the graduates of High School Nursing and that 44.2 % of them have been working in Pediatric Surgical Clinics for 4 or more years, 51.9 % had information formerly on stoma care, and that 90.4 % cared for the children with stoma and 67.3 % gave education on stoma care at the clinics they work.

It has also been found out the nurses taking part in the research have an average of 41.11 ± 5.51 total knowledge points and 57.7 % of the nurses have the knowledge at intermediate level. The relation between the average of total knowledge points of the nurses and the institution they work for has been found statistically logical ($F=4.81, p<0.05$).

As a conclusion, it is suggested that the nurses take job continuing education as to the care of the children with ostomy and used it to clinical application.

ÇOCUKLARDA ÜST VE ALT EKSTREMİTELERDEN ALINAN KAN BASINÇLARININ
KARŞILAŞTIRILMASI

M Polat, B Ulusoy, B Eroğlu, A İslamoğlu

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD 35100 Bornova-İzmir

Kan basınç ölçümleri, hemşirelik bakımı, girişimlerin başlatılması ve değerlendirilmesinde önemli bir parametredir. Üst ekstremitelerden ölçülen kan basıncı değeri sıklıkla tercih edilmektedir. Bu araştırma, üst ekstremitelerin kullanılmadığı durumlarda alt ekstremitelerin de kullanılabilirliğini saptamak amacıyla planlanmıştır.

Araştırmaya, 1 Haziran-15 Temmuz 2003 tarihleri arasında Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi Kliniği ne başvuran, sağlıklı çocuk grubuna giren 1-9 yaş arasındaki 57 çocuk dahil edilmiştir. Ağlayan ve çalışmayı kabul etmeyen çocuklar çalışmadan çıkarılmıştır. Çocukların kan basınçları her hasta ve ekstremiter için ayrı ayrı ve uygun monitör ve manşonla sol alt ve üst ekstremitelerden bir dakika ara ile iki kez ölçülmüş, değerlerin ortalamaları alınmıştır. Veriler, SPSS paket programında sayı yüzde dağılımı t-testi ve anova testleri ile değerlendirilmiştir.

Çocukların % 8'i kız, % 92'si erkek, % 61'i 7-9, % 32'si 4-6, % 7'si 1-3 yaş grubundadır. Yaş ortalamaları 6.94 ± 2.03 yıldır. Üst ve alt ekstremiter sistolik (t:4.99), ve diastolik (t:-2.044) basınçlar arasında fark sırasıyla anlamlı bulunmuştur. Yaş grupları ile üst ve alt ekstremiterden alınan kan basınçları arasında anlamlı fark yoktur (f:2.669). Ortalama üst ve alt ekstremiter basınçlarının karşılaştırılmasında; sistolik basınçlar arasındaki fark 8.2 ± 12.4 , diastolik basınçlar arasındaki fark ise -2.83 ± 10.46 olarak saptanmıştır.

Kan basıncının üst ekstremitelerden ölçülmediği durumlarda alt ekstremiteler kullanılabilir. Ancak ölçüm yapılırken alt ve üst ekstremiteler arasındaki basınç farkları göz önünde bulundurulmalı ve mutlaka kayda alınmalıdır.

***

COMPARISON OF BLOOD PRESSURES OF UPPER AND LOWER EXTREMITIES IN CHILDREN

Blood pressure measurements are important parameters for nursing care, initiating interferences and in evaluation. Measuring blood pressure from the upper extremities preferred most frequently. This study was aimed to determine the usefulness of lower extremities for measuring blood pressure when upper ones are not easily usable.

57 healthy children between 1-9 years old, applied to the Ege University Department of Pediatric Surgery between June 1-July 15, 2003, are included in this study. The children, cried and rejected to join to the study are excluded. Blood pressures of children were measured separately by an appropriate monitor and muff from left lower and upper limbs for two times in intervals of one minute, and the averages of values were calculated. The values were evaluated by quantity percentage distribution t-test and anova test of SPSS packet software.

Of the children, 8 % was female, 92 % was male, 61 % was between 7-9, 32 % was between 4-6 and 7 % was between 1-3 years old. Age averages were 6.94 ± 2.03 years. The difference between average systolic (t:4.99) and diastolic (t:-2.044) pressures is found to be significant. There is not a significant difference between the age groups and blood pressures, measured from the upper and lower extremities (f:2.669). The difference between systolic pressures, in comparison of upper and lower extremity pressures, is; 8.2 ± 12.4 while the difference between diastolic pressures is; -2.83 ± 10.46 mmHg.

In the circumstances, the blood pressure couldn't be measured from upper extremities, lower extremities may be used. But the differences between upper and lower extremity pressures must be considered and recorded during the measurement.

ÇOCUK POLİKLİNİKLERİNE BAŞVURAN AİLELERİN BEKLENTİLERİ VE BU BEKLENTİLERİNE
ULAŞMA DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

H. Karataş, Ö. Karakoç Kaya, P. Çelik, F. Erenler

Harran Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Harran Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Çocuk Kliniği

Günümüzde sağlık kurumu veya çalışanın uyguladığı tanı, tedavi ve rehabilitasyon amaçlı tıbbi girişimler ve tıbbi bakım hizmetleri sırasında bu hizmeti alan sağlıklı ya da hasta bireyin hakları, Hasta Hakları kapsamında değerlendirilmektedir. Çocuk ve hastalığı hakkındaki bilgi erişkinden farklı olarak çoğu kez anne ya da baba tarafından elde edilir. Hasta haklarının korunabilmesi için sağlık personeline önemli görevler düşmektedir. Sağlık hizmetini sunan sağlık personelinin kişilik özellikleri, gösterilen nezaket, ilgi, anlayış, profesyonel tutum, bilgi ve becerilerini sunma biçimleri hasta memnuniyeti üzerinde önemli rol oynamaktadır.

Bu çalışma Şanlıurfa Harran Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi ile Doğum ve Çocuk Bakımevi Çocuk polikliniklerinde çocuğunu muayene ettiren ailelerin beklentilerini saptamak ve her iki hastaneye başvuran ailelerin beklentilerini karşılaştırmak amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.

1 Temmuz-1 Ağustos 2003 tarihleri arasında polikliniğe çocuğunu muayene ettiren her bir hastaneden 100 olmak üzere toplam 200 aile araştırma kapsamına alınmıştır. Çalışmaya alınan çocukların % 79'u 0-4 yaş grubunda, % 61'i erkek çocuktur. Görüşülen ebeveynlerin % 75.5'i anne idi. Ebeveynlerin % 36'sı okur-yazar değil, % 10.5'i ise üniversite mezunu idi. Ebeveynlerin % 92.5'i hastalığa yönelik bakım bilgisi almak istemesine rağmen sadece % 24'ü bu bilgiyi almıştır.

Ailelerin muayene hakkındaki beklentileri sorulduğunda % 43.5'i muayene süresinin daha uzun tutulmasını, % 1.5'i bilgilendirmenin yetersiz olduğunu, % 27.5'inin ise muayeneden memnun olduğunu belirtmiştir.

Ailelerin başvurdukları hastaneler ile reçete edilen ilaçlar hakkında ve tahlillere ilişkin bilgi verilme durumları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$).

Sağlık personelinin hasta haklarına duyarlı olması, hasta ve yakınlarının değerli olduğunu hissettirmesi karşılıklı güven ilişkisi oluşturmakla birlikte verilen sağlık hizmetinin kalitesini de arttıracaktır.

* * *

0-24 AYLIK ÇOCUĞU OLAN ANNELERİN ANNE SÜTÜ İLE BESLENMEYE İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

H.Karataş, Ö.Karakoç Kaya, A.Yar, A.Açar

Harran Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Harran Üniversitesi Araştırma-Uygulama Hastanesi Çocuk Cerrahi Kliniği

Günümüzde 6 ay tek başına daha sonra ek besinlerle birlikte anne sütü ile beslemenin çocuk sağlığına olumlu etkileri tartışılmaz kabul edilmektedir. Hatalı beslenme, beslenme konusunda annenin yeterli bilgiye sahip olması ve buna bağlı gelişen enfeksiyonlar milyonlarca çocuğun ölümüne neden olmaktadır. Yapılan araştırmalarla anne sütünün üstünlüklerine her geçen gün yenilerini eklemekte ancak çalışan anne sayısının giderek artması, annenin kullandığı ilaçlar ve geçirmekte olduğu enfeksiyonlardaki artışlar gibi birçok faktör emzirme sürecini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Çocukların sağlıklı büyümesinden birinci derecede sorumlu olan annelerin bu konularda yeterince bilinçlendirilmesi ve eğitilmesi gereklidir. Bu çalışma Harran Üniversitesi Araştırma-Uygulama Hastanesine 1 Haziran-1 Temmuz 2003 tarihleri arasında kliniğe başvuran, 0-24 aylık çocuğu olan annelerin anne sütü ile ilgili bilgi düzeylerini saptamak, emzirme durumlarını ve etkileyen faktörleri belirlemek ve bu konulara ilişkin öneriler sunmak amacıyla planlanmıştır. Çalışma kapsamına alınan 150 anneye araştırmanın amacı açıklanıp cevap vermeyi kabul edenlere yüzyüze görüşme tekniği ile soru formu uygulanmıştır. Veriler SPSS Programında değerlendirilmiştir. Annelerin eğitim düzeyleri ile emzirme tekniğini bilme ($p<0.05$), gebeliğinde vitamin alma ($p<0.05$), eşler arasındaki akrabalık durumu ($p<0.05$), beslenme eğitimi alma durumları ($p<0.05$) ve eğitimi aldıkları bilgi kaynağı ($p<0.05$) arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Anne sütü ile beslenme konusunda eğitime gebelik döneminde başlanması, sağlıklı bir emzirme süreci için anne adaylarının emzirmeye hazırlanması, sağlık personelinin özellikle ebe ve hemşirelerin bu konuda aktif rol alması ve daha geniş kitlelere ulaşabilmek için yazılı ve görsel basının kullanılması çocuk sağlığı üzerinde etkili olacaktır.

***

HEMŞİRELERİN MESLEKİ İMİJLARI VE MESLEĞİ ALGILAMALARINA YÖNELİK BİR ÇALIŞMA

Ö. Karakoç Kaya, F.Kabalcıoğlu, Z.Şimşek,F.F.Dayı*Harran Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu*

Bu araştırma 15 Şubat-15 Mart 2003 tarihleri arasında hemşirelerin mesleki imajları ve mesleği algılamalarını saptamak amacıyla yapılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu ile toplanmıştır. Formda hemşirelerin sosyodemografik özellikleri, çalışma sistemi, mesleki imaj ve algılamalarına yönelik sorular bulunmaktadır. Çalışma kapsamını Şanlıurfa ili merkez bölgede yataklı tedavi kurumlarında çalışan 207 hemşire oluşturmaktadır. Veriler SPSS paket programında değerlendirilmiştir. Hemşirelerin % 51.7'si meslek lisesi mezunu, % 75.4'ü lise düzeyinde verilen eğitimi yeterli bulmamaktadır. % 72.9'u çalışma ortamında kendini yardımcı personel olarak algılamaktadır.

Sonuç olarak hemşirelerin görev sınırlarının belirlenmesi, hemşirelik eğitiminin üniversite düzeyinde verilmesi mesleğin gelişimini ve dolayısı ile hasta bakım kalitesini arttıracakları düşünülmektedir.

YABANCI CİSİM ASPİRASYONLARINDA RİSK FAKTÖRLERİ
Güler N, Arslan Ü, Eroğlu B, Arslan B, İslamoğlu A
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD 35100 Bornova İzmir

Yabancı cisim aspirasyonları acil müdahale gerektiren, morbidite ve mortalite riski taşıyan bir durumdur. En sık olarak çocukluk yaşlarında görülmektedir. Bu çalışmada yabancı cisim aspirasyonu şüphesi ile başvuran hastaların yaş, cinsiyet, yaşadığı yer, başvurma şikayeti, aspire edilen cisim ve hastanede yapılan sağaltım retrospektif olarak incelenmiş, olayda etkin risk faktörleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Çalışma hazırlanan anket formu ile Ocak 1999-Mayıs 2003 yılları arasında yabancı cisim aspirasyonu şüphesi ile yatan 69 olgunun dosyaları incelenerek yapılmıştır. Veriler SPSS paket programında sayı ve yüzdelik dağılımıyla değerlendirilmiştir.

Hastaların 47'sinin erkek 22'sinin kız, % 79.7'sinin 4 yaş altında, % 4.3'ünün mental retarde olduğu saptanmıştır. % 58'inin kliniğimize ikinci merkez olarak, ayrıca % 43.5'inin bir-iki hafta içinde başvurduğu belirlenmiştir. % 47.8'i kuruyemiş olmak üzere hastaların % 87'sinde yabancı cisim saptanmıştır. Sekiz ve üzeri yaş gurubundaki çocukların % 45.5'inin kalem, silgi vb. maddeleri, yine aynı oranda türban iğnesi gibi sivri uçlu cisimleri aspire ettiği belirlenmiştir.

Başvuru anındaki en sık şikayetlerin birlikte olmak üzere öksürük, hırıltılı solunum (% 55.1) olduğu saptanmıştır. % 94.2'sine bronkoskopi yapıldığı, % 91.3'üne antibiyoterapi uygulandığı, tüm olguların şifayla eksterne edildiği belirlenmiştir. Hastaların % 71'i hastanede 1-3 gün kalmıştır.

Yapılan çalışmada erkek cinsiyetin, ayrıca 4 yaş altı çocukların yüksek risk grubunda oldukları saptanmıştır. Aspire edilen maddeler yönüyle bakıldığında her evde sık bulunan parçalı kuruyemişlerin özellikle küçük yaşlarda, okul çağında ise okul araç gereçlerinin daha yüksek oranda risk oluşturduğu saptanmıştır. Yaşanılan yer ile aspire edilen cisim arasında bir ilişki saptanamamıştır.

Yabancı cisim aspirasyonunda gerçek tedavi aspirasyonun önlenmesidir. Aspirasyonu önlemek için kuruyemişlerin küçük çocuklardan uzak tutulması gerekmektedir. Bu da ancak ebeveynlerin bu konuda bilgilendirilmesi ile sağlanabilir.

* * *

THE RISK FACTORS FOR ASPIRATIONS OF UNUSUAL MATERIALS

Foreign body aspirations have a potential of morbidity and mortality as well as require an urgent intervention. It is seen the most frequently in childhood. In this study age, sex, location, complaint, aspirated material and treatment of the service of patients which apply for suspicion of aspiration, are studied retrospectively and it is tried to determine the risk factors.

The study were achieved by investigating the files of the 69 cases, admitted to the hospital by suspicion of aspiration between January 1999-May 2003. Present data were examined by SPSS packet program in respect of quantity and distribution of percentage. 47 of the patients were male, 22 were female and 79.7 % was under 4 years as well as 4.3 % was mentally retarded. 58 % applied to our service as the second center. 43.5 % was detected to consult to our service in a few week before. Unusual materials were detected in 87 % of the patients and these materials were nuts in 47.8 % of patients. It is determined that 45.5 % of the children, above eight years old, aspirated pencil, eraser etc. materials and again they aspirated pointed materials like pins in the same proportion.

The most frequent complaints during the application were cough and wheezing (55.1 %). It is determined that 94.2 % was applied bronchoscopy that 91.3 was treated with antibiotherapy and all cases were discharged in good health. 71 % of patients stayed in hospital for 1-3 days.

In the present study it is found out that male sex and children below 4 years old are in a higher risk group. If the situation is examined with respect to the materials, most common fragmented nuts founded in every house, especially for youngsters as well as educational materials for school children have a higher risk. There found no relationship between domestic the place of living and aspirated material.

The real valid treatment of unusual material aspiration is the prevention of aspiration. All kinds of nuts must be distant from children to prevent aspiration an it would be achieved only by getting parents aware of it.

TÜRK TOPLUMUNDA ÇOCUKLUK ÇAĞI KABIZLIKLARININ TEDAVİSİNDE BAŞVURULAN
GELENEKSEL UYGULAMALAR

Z Yıldırım*, H Üzen**, A Özkan**, G Dereci**

* Marmara Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Çocuk Anabilim Dalı, ** Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim Araştırma Hastanesi Çocuk Cerrahisi Kliniği

Giriş: Kabızlık; uzun aralıklarla, az miktarda, sert ve kuru dışkı çıkartılması olarak tanımlanmaktadır. Kabızlık şikayeti, kişinin yaşına, beslenme alışkanlığına ve günlük fiziksel aktivitelerine göre değişkenlik göstermekte birlikte, toplumumuzun üçte birinde, Çocuklarında % 10 ile % 25 rastlanılan önemli gastrointestinal sistem belirtilerindedir..

Amaç: Bu çalışma, çocukluk çağı kabızlıklarında annelerin bilgi düzeylerini değerlendirmek, çocukların beslenme şekillerini belirlemek ve kabızlık tedavisi için başvuru geleneksel yöntemleri saptamak amacıyla planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik tipteki çalışmamız Ocak-Temmuz 2003 tarihleri arasında Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim Araştırma Hastanesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmamızın evrenini Çocuk Cerrahisi polikliniğine kabızlık şikayetiyle başvuran çocuklar, örneklemini ise fonksiyonel kabızlık tanısı konan, çalışmaya katılmayı kabul eden 200 çocuk ve aileleri oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında 25 sorudan oluşan ve yüz-yüze görüşme yöntemiyle uygulanan anket formu kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan çocukların % 52'sinin erkek, yaş ortalamalarının 36.92 ay $\pm$ 61617; 38.07 olduğu, kabızlık şikayetiyle başvuranların % 60'nun 2 yaş altında yoğunlaştığı görülmüştür. Annelerin % 36.5'i kabızlığı sert kaka yapmak olarak tanımlamışlardır. Annelerin, çocuklarının dışkılama özelliklerine yönelik sorulara verdiklere cevaplara bakıldığında ise % 93'ünün sert, % 25.5'inin iki günde bir kaka yapma, %61'inin kanamalı kaka, % 80'i ise enkopresis olmadığını ifade etmişlerdir.

Annelerin % 32.5'i kabızlığa yönelik herhangi bir geleneksel uygulamada bulunmazken, % 20'sinin makata sabun koyduğu, % 19'unun makatı zeytin yağıyla uyardığı, % 8'nin korkutma ve cezalandırmaya başvurduğu gözlemlenmiştir. Annelerin % 21'i beslenmeye yönelik bir uygulamada bulunmazken, uygulamada bulunanların % 45.8'nin yalnız sıvı gıdalar, % 51.9'unun lif + sıvı gıdalar, % 2.3'ünün ise yalnız lifli

***

KOİ OZİV MADDELERİN İÇİMİNE BAĞLI ÖZOFAGUS YANIKLARI VE SONUÇLARI

E. Kılıç, A. Sayan, H. Şahin, Ş. Karaçay, N. Karaman, H. Deliğa, H. Göker, A. Arıkan

SSK Tepecik Eğitim Hastanesi Çocuk Cerrahisi Kliniği, Yenışehir-İzmir

Giriş: Teknolojide ve ev temizlik ürünlerindeki ilerlemeye paralel olarak, çocuklarda koroziv madde içiminde artışlar olmaktadır. Koroziv özefagus yanıkları sonucunda çocuğun ve ailesinin yaşamı olumsuz etkilenmektedir. Özefagus yanıklı hastalarımızın özellikleri araştırılarak kliniğimizin izlem protokolü sunulması amaçlanmıştır.

Gereçe ve Yöntem: Kliniğimize Ocak 2000-Temmuz 2003 arasında özefagus yanığı şüphesiyle yatan 416 erkek, 315 kız toplam 731 hasta incelenmiştir. Tüm hastalara özefagoskopi yapılmış, yanık saptanmayan 582 hasta takipten çıkarılmıştır. Yanık saptanan 149 hasta kliniğimiz özefagus yanığı takip-tedavi protokolüne alınmışlardır. Bu hastalara adres ve telefon numaralarından ulaşılarak yakınmaları sorgulanmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar: Yanık saptanan hastalar, üç günlük intravenöz izlemin ardından beslenerek üç hafta sonra kontrole çağırılmışlardır. İlk kontrolde 126 hasta normal olarak değerlendirilerek takipten çıkarılmışlardır; 3 hasta başka merkezlerde sağaltılırken, 20'si halen kliniğimiz izlem programındadır. Bu hastaların 12'si erkek, 8'i kız olup yaşları 1-8 arasındadır. Hastaların % 70'i koroziv maddeyi evlerinde içerken, % 30'u ev dışında içmişlerdir. İçilen koroziv madde, hastaların 13'ünde yağçöz, 2'sinde açık klorak, 2'sinde porçöz, 1'er tanesinde tuz ruhu-kazan parlaticısı-bulaşık makinesi parlaticısıdır. Gelir düzeyi düşük ailelerin % 85'i çekirdek ailedir. Ebeveynlerin % 80'i ilkokul mezunudur. Annelerin % 85'i ev hanımı, babaların % 90'ı vasıfsız işçidir. Çocukların % 55'inin anneye bağımlı, % 95'inin babayla ilişkisinin iyi, % 70'inin dışa dönük olduğu ve % 95'inin arkadaşlarıyla iyi ilişki kurabildiği belirlenmiştir. Özefagus yanıklı olguların sağaltımında sağlık ekibi ile aile ve çocuğu hem zor hem de pahalı bir süreç beklemektedir. Özefagus yanıklarında özefagus yanığını sağaltmak kadar, koroziv madde içimini engellemek de önemlidir. Bu nedenle hem hastalarımızın ve ailelerinin hem de çocukları sağaltmayı görev sayan sağlık ekibinin, hukuki ve siyasi platformlarda seslerini duyurmaları gerektiği düşünülmektedir.

* * *

CAUSTIC ESOPHAGEAL BURNS AND RESULTS

The results and properties of patients with caustic esophageal burns are reported.

POLİTRAVMALI BİR OLGUDA HEMŞİRELİK BAKIMI

Y Parlar, B Eroğlu, N Altuğ, S Ertürk, B Ulusoy

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD, 35100 Bornova İzmir

Çocuk ölümlerinin en sık nedeni travmalardır. Motorlu taşıt, bisiklet yaralanmaları, düşmeler ve yanıklar çocukta ciddi travma nedenleridir.

Yedi yaşındaki erkek olgu bisiklet ile karşıdan karşıya geçerken kamyon çarpması sonucu ikinci merkez olarak yoğun bakıma yatırıldı. Genel durumu kötü, entübe, bilinç kapalı, solunum sesleri sağda daha az, sol uylukta deformite mevcut, her iki gluteal bölgede ve sağ uyluk ön yüzünü de içine alan deri tam kat dekolé, sol gluteal alanda deri defekti, sağ uyluk ön yüzünde dekolé alan sütüre edilmiş, parçalı pelvik fraktür, batin içi yaygın kanama nedeniyle explorasyonda, mesâne boynu ve üretra onarımı, sol iliak kol fiksasyonu, sol iliak venin greft ile anastomozu, cilt onarımı, sağ, sol üreterlere stent, foley sistostomi uygulanmıştır. Postoperatif monitörize edilerek ventilatöre bağlanan olgu üst düzey bağımlı gruba alınarak standartlara uygun hemşirelik bakımı verildi. İkinci gün sol alt ekstremitede solukluk ve soğuklukla birlikte periferik nabız alınamadı hasta acil olarak ameliyata alınarak sol bacak diz üstünden ampute edildi. Altıncı gününde ampute edilen kısmın proksimalinde renk değişikliği, solukluk, soğukluk nedeniyle sol uyluk amputasyonu, sol kalça eklem dezartikülasyonu, debridman, güdük fleb ile kapatılarak kolostomi açıldı. 23. gününde yara kültüründe *Pseudomonas studgenezi*, hemokültürde koagülaz (-) *Stafilococcus* üredi. Post travmatik stress bozukluğu, motor defisiti, düşük ayak, sol kol motor defisit, düşük kompliyanslı hiperrefleks nöropatik mesane saptandı. 10 kez ameliyata alınan olgu, 44 gün yoğun bakımda (13 gün ventilatör), 32 gün serviste izlenerek şifa ile externe edildi.

Travmalar çocuk ölümlerinde ilk sıralarda olmasına rağmen önlenebilir, bilinçli ilk yardım, doğru transport, multi disiplinler bakım ile mortalite ve morbidite en aza indirgenebilir.

* * *

NURSING CARE IN A POLYTRAUMATIC CASE

The most common cause of death in children is trauma. Injuries, caused by motor vehicles & bicycle as well as falling down and burning are serious reasons of trauma in childhood.

Seven years old case that crashed by a truck during passing across the street, admitted to the intensive care service as a second center. The general condition was bad, intubated, and unconscious, breathing sounds were diminished at the right side, there is deformity on the left thigh. In both gluteal area, including the front side of the right thigh, the skin was whole degloved, the left gluteal area had a skin defect, degloved area was sutured in front side of right thigh. Fragmented pelvic fracture was obtained. The restoration of neck of urinary bladder and urethra, the left iliac arm fixation, the anastomosis of left iliac vena by graft, skin repairment, stent for right-left ureters as well as urinary catheter cystostomy were achieved on emergent operation. The case that was connected to the ventilator after monitoring postoperatively, was introduced into a standardized nursing care by being recieved into a highly dependent group. In the second day it could be perceived no periferic pulse along with a pale appearance on the left below extremity. The patient underwent an urgent surgical operation and left leg was amputated by just above the knee. Because of getting paled±61484; change of color and getting cooler in the amputated part of left leg±61484; the amputated part was expanded to the thigh region of the leg. That is±61484; femur was removed. The left pelvic desarticulation and debridman achieved and wrapped up by flap and colostomy was performed. *Pseudomonas studgenezi* in a wound culture and coagulase (-) *Staphylococcus* reproduced in the 23rd day. Post-traumatic stress defect, motor deficit, left arm motor deficit, hyperreflex neuro-pathic bladder with low compliance were detected. The case, surgically operated ten times, after a period of 44 days in an intensive care service (with ventilator 13 days) and after being monitored for 32 days at the service, was discharged from the hospital in good health.

In spite of being primary causes of death in children, traumas are preventable. The mortality and morbidity may be minimized with a convenient medical first aid, transporting properly and multidisciplinary care.

LAPAROSKOPİK CERRAHİ DENEYİMİMİZ

Z Eryıldız, R Vargün, H Özkan-Ulu, A Yağmurlu, M Bingöl-Koçlu, H Dindar

Ankara Üniversitesi Çocuk Cerrahisi AnaBilim Dalı

Kliniğimizde 2001-2003 yılları arasında 400 hastaya laparoskopik girişim yapılmıştır. Bu girişimler laparoskopik apendektomi, splenektomi, kolelistektomi, böbrek biyopsisi, periton diyaliz kateteri yerleştirilmesi, fıtık kesesinden karşı tarafın eksplorasyonu, varikosel, inmemiş testis olarak sıralanabilir. Laparoskopik girişim öncesinde gerekli malzemenin zamanında sterilizasyonu, hazırlanması, video ve ekibin yeniden kullanıma hazır hale getirilir. Laparoskopik malzemeleri etilen oksid ile veya ameliyattan 20 dakika öncesinde % 2'lik glutaraldehid solusyonunda bekletilerek sterilize edilir. Ameliyat tipine bağlı olarak kullanılacak trokar sayısı, tipi, girişim bölgesi, grasper, dissektör, hook, makas, klip gibi yardımcı malzemeler ve teleskop dereceleri özellik kazanmaktadır. Ayrıca açık cerrahiye geçebilme olasılığı nedeniyle laparotomi setinin de hazır olması gerekir. Bütün bunların sağlanması ve uygun bir şekilde hazırlanması cerrahın gözetiminde temel olarak ameliyathane hemşiresinin deneyim ve bilgisine bağlıdır. Minimal invaziv bir yaklaşım olan laparoskopik cerrahide; ameliyat sonrası komplikasyon ve ağrı belirgin oranda az görülmektedir. Hastanede kalış süresinin kısalması, estetik iyileşme gibi ek avantajlarıyla açık cerrahiye alternatifidir. Başarı iyi bir ekipman, teknik donanım, deneyimli ve bilgili bir ekip çalışması gerektirir.

* * *

OUR LAPAROSCOPIC EXPERIENCE

The 400 pediatric cases had laparoscopic surgery between 2001 to 2003 in our center. These operations were laparoscopic appendectomy, splenectomy, cholecystectomy, renal biopsy, peritoneal catheter replasment, contraside inguinal eksploration, varicosel ligation, undecended testis. Sterilization of equipment and operation table must prepared according to procedure. Equipment may be disposable or reusable. Laparoscopic equipment can be sterilised with ethylen oxid or 2% glutheraldehyd before 20 minutes. Each operation has a special condition for trocar numbers, types, grasper, dissector, hook, clip and telescopes. At the same time there must be a laparotomy equipment. All of these efforts depends on basicly nurse's experiance and knowledge with the control of surgent. Minimally invasive surgery is a good and safe alternative with minimal complication, less pain, hospitalization and fast recovery.

OLGU SUNUMU: PIERRE ROBIN SENDROMU'NDA HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI
F VURAL, D ŞELİMEN*

* Marmara Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Pierre Robin Sendromu glossopitozis, mikrognati ve yarık damak ile karakterize, diğer konjenital anomaliler ile birlikte seyredabilen ve her iki cinstede eşit oranda görülebilen bir sendromdur. Ekstremitte anomalileri de nadiren bu semptomla eşlik edebilmektedir. Herediter olarak ya da gestasyonel ilk 4 ay içinde intrauterin hasara maruz kalma sendromunun oluşumuna neden olabilmektedir. En önemli sorunlar solunum problemleri, beslenme sıkıntısı ve işitme azlığıdır. Hava yolu obstrüksiyonu sonucu hipoksemi, pulmonale, kuvvet kaybı ve serebral anoksi gelişebilmektedir. Uzun süreli solunum problemleri trakeostomi gerektirebilmektedir. Yeterli oral beslenmenin sağlanamadığı hastalarda nazogastrik sonda, ileri dönemlerde bu sorunun devam etmesi durumunda da gastrostomi yoluyla yüksek kalorili gavajlarla beslenme sürdürülmektedir. Bu iki sorunun hemşirelik bakımı yönünden önemini vurgulamak amacıyla bu olgu sunulmaktadır. Olgu, 24 yaşında annenin ilk gebeliğinden, postmatür, alın gelişi nedeniyle seksio ile 3000 gram doğan kız bebek, solunum sıkıntısı ve siyanoze olması nedeniyle entübe edilip ventilatöre bağlanarak solunum desteğinin sürdürülebilmesi ve trakeostomi açılması amacıyla Marmara Üniversitesi Hastanesi'ne sevk edilmiştir. Genel durumunun düzeltilerek yeterli solunum desteğinin ve beslenmenin sağlanabilmesi amacıyla nazofarengeal tüp ile entübe edilen ve nazogastrik sonda ile beslenen hastanın ilerleyen günlerde sorunlarının devam etmesi nedeniyle hastanede kalış süresi uzamıştır. Bu süreçte spontan solunumu tolere edememesi ve oral beslenmenin yetersiz kalması süreci daha da uzatmıştır. Spontan solunumu tolere etmesi sonucunda beslenmenin düzenlenerek eve taburculuğu planlanan hastaya reflüyü önlemek ve beslenmeyi devam ettirmek amacıyla Boix-Ochea antireflü prosedürü uygulanmış, gastrostomi acılmış, dilin geriye fiksasyonu sağlanmıştır. Tedavi süreci yaklaşık 4 ay devam eden ve taburculuğu planlanan hastanın, bu dönemde sürdürülen hemşirelik bakım girişimleri sunulacaktır.

HİPOSPADİ HASTALARININ POSTOPERATİF BAKIMINDA HEMŞİRENİN ROLÜ

H Sal, F Akgül, GA Tireli, S Sander

SSK Bakırköy Doğumevi Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim Hastanesi Çocuk Cerrahisi Kliniği

Amaç: Hipospadi ameliyatları ile ilgili hemşirelik deneyimlerinin aktarılmasıdır.

Gereç ve Yöntem: 1987-2003 arasında kliniğimizde hipospadi ameliyatı olan 811 hastadaki hemşire gözlemleri ve karşılaşılan sorunlar geriye dönük irdelendi. Kliniğimizde hipospadi ameliyatından sonra penis ıslak gazlı bez üzerinden elastik bant (coban) sarılmakta, üretraya bir foley sonda ya da beslenme tüpü, bazı olgularda da ek olarak suprapubik tüp (cystofix) konmakta, meatusa az miktarda nitrofurazone(Furacine) pomad sürülmektedir. Ameliyata göre 3-5 günlük IV antibiyotik ardından 5 gün oral antibiyotik verilmekte, ağrı için ilk gün pethidine HCL (Aldolan), daha sonra spazmolitik fitil ve sondalardan çok rahatsız olanlarda üropan kullanılmaktadır. Baskılı pansumanlar 2. gün açılarak polivinylpyrolidone iod (betadin) atuşmanı (2x1/gün) başlanmakta, bu süre içinde anneye sondanın düzenli olarak irrigasyonu ve yara yüzeyine antiseptik solüsyon ile atuşman öğretilmektedir. Hastalar aynı gün sonda ile taburcu edilmektedir.

Bulgular: Ameliyat olan 811 hastada yatış süresi ameliyat günü dahil 3 gündür. 37 (% 4.5) hastada yara enfeksiyonu, 53 (% 6.5) hastada ise sonda tıkanması veya erken çıkması gibi evde bakım eksikliğine bağlanabilecek sorunlarla karşılaşmıştır.

Sonuç: Hipospadi ameliyatları sonrasında da diğer ameliyatlarda olduğu gibi hemşire görevleri bakım ve eğitim olarak iki grupta incelenebilir. Erken dönemde rutin bakımın yanısıra ailenin telaşının giderilmesi sözkonusu iken daha sonra sonda bakımı, antiseptik atuşman, evde karşılaşılabilecekleri olası sorunlar ve çözüm yolları üzerine eğitim gerekir. Hipospadi ameliyatlarından sonra hastanede geçen sürede annenin bilgilendirilerek bakıma katılması hastanede kalım süresini kısaltarak hastane enfeksiyonu olasılığını ve çocuğun sağlık personeli ile karşılaşmasından doğan korku durumunu en aza indirmektedir.

* * *

THE ROLE OF THE NURSE IN THE POSTOPERATIVE CARE OF HYPOSPADIC PATIENT

H Sal, F Akgül, GA Tireli, S Sander

SSK Bakırköy Maternity and Children's Hospital, Department of Pediatric Surgery

Aim: To reveal our experiences in postoperative care of patients who were operated on for hypospadias.

Patient and method: We analysed 811 patients who underwent various hypospadias operations retrospectively. In our clinic, after the operation, the penis is wrapped with wet sponge and elastic bandage, and nitrofurazone(Furacine) is applied on the surface of the glans. Intravenous antibiotics are given for 3-5 days and then an oral antibiotic is used for 5 days. Pethidine HCL (Aldolan) and analgesic supposituars are used on the first and following days respectively for analgesia. Penis bandage is removed on the 2 nd postoperative day and daily antiseptic solution (polyvinylpyrolidone iod, betadine) application is begun. Patients are discharged on the same day with uretral catheter. Parents are informed about the wound care (antiseptic application) and catheter care (regular saline washout to provide open catheter flow).

Results: We detected postoperative wound infection in 37 patients (4.5 %) and occlusion or early removal of uratral catheter in 53 patients (6.5 %).

Conclusion: Informing parents about the postoperative care of the patients provides shorter hospital stay periods and lower incidence of hospital infections. It also decreases agitation and fear, children often feel during extended hospital stays and contact with the medical staff.

HERKES AYNI ŞEYİ Mİ ANLIYOR? KABIZLIK ÜZERİNE BİR ANKET ÇALIŞMASI

N Akkuş, N Erdaş, GA Tireli, S Sander

SSK Bakırköy Doğumevi Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim Hastanesi Çocuk Cerrahisi Kliniği

Amaç: Halk arasında yaygın şekilde kullanıldığını düşündüğümüz "kabızlık" sözcüğünden hasta yakınlarının gerçekte ne anladığının araştırılması.

Gereç ve Yöntem: Polikliniğe kabızlık dışı nedenlerle hasta getiren anne ve anne adaylarına 1. Kabızlık nedir? 2. Neden olur? 3. Ne yapılır? Soruları soruldu; yaş, memleket, iş-öğrenim durumu ve çocuk sayıları kaydedildi.

Bulgular: Bir yılda 314 ü okula gitmemiş, 1750 si ilkokulu, 191'i ortaokulu, 326'sı liseyi, 56'sı üniversiteyi bitirmiş, 2527 si evli, 2637 kadın ankete katıldı. 329 (% 12) kadın çalışıyordu. Evli olanlarda ortalama çocuk sayısı 2 idi. Katılanların yalnız % 5'inin memleketi İstanbul'du. Aralarında liseyi bitirenlerin de bulunduğu 110 kişinin (% 4) dışkı ile idrarı aynı anlamda kullandığı (büyük çiş, küçük çiş) dikkati çekti. 270'inin (% 10) kabızlık hakkında hiçbir fikri yoktu, 41'i (% 1.5) ise karaciğer, böbrek, kadın hastalığı, enfeksiyon gibi ilgisiz yanıtlar verdi. En sık tanımlar; büyük aptesi yapamama (% 45), bağırsak tembelliği (% 15), büyük aptes yaparken zorlanma (% 9) ve sert-kuru kaka yapma (% 9) idi. Tanımlarda en dikkat çekici özellik kabızlık yerine "peklilik" sözcüğünün tercih edilmesi oldu. Bir tanım yapabilen 2367 kadından 431'i (% 18) kabızlığın nedenini bilmiyordu. Neden olarak en sık (% 63) kişinin az, kuru,sert yiyecekler yemesi gösterildi, bunu % 12 ile hazımsızlık ve % 4 ile psikolojik bozukluk/stres izliyordu. Ne yapılır? Sorusuna yalnız 79 (% 3) kişinin "hekime başvurulur" yanıtı vermesi dikkat çekti. Fıtıl/lavman/sabun kullanılması (% 37) ile sıvı ve sebze ağırlıklı beslenme (% 34) en sık bildirilen çözümlerdi. 598 (% 25) kişi ne yapılması gerektiğini bilmiyordu.

Sonuç: Üzerinde uzlaşılmış tek bir tanım olmamakla birlikte sık görülmesi nedeniyle hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesinde/öykü almada daha çok kullandığımız kabız/kabızlık sözcüklerinin hedef kitemiz tarafından net anlaşılması (peklilik sözcüğü daha yaygın anlaşılıp kullanılmaktadır) sözcük seçiminin önemini göstermektedir.

* * *

DOES EVERYONE UNDERSTANT THE SAME THING? A SURVEY STUDY ABOUT CONSTIPATION

N Akkuş, N Erdaş, GA Tireli, S Sander

SSK Bakırköy Maternity and Children's Hospital Department of Pediatric Surgery

Aim: To reveal what the word " constipation" means to parents.

Maternal-Method: We asked the following questions to 2637 mothers whose child was seen in the outpatient clinic for another reason: 1. What is constipation? 2. What causes constipation? 3. What should you do to correct constipation in your child? We recorded all the answers and the age, origin, educational level, and profession of the parents, and analysed the results. We saw that there is no unique definition of constipation among parents and they usually try to solve the problem without medical advice.

Conclusion: We should choose the non-technical terms, when we ask whether a child is having problems with defecation, to make easier for parents to understand our question.

ÇOCUKLUK ÇAĞI DETRUSOR İNSTABİLİTELERİNDE PELVİK TABAN STİMÜLASYONUN İNKONTİNANSA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

N Altuğ., B Bolşık*, İ Ulman, N Emir, A Avanoğlu

Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi A.D Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu*

Çocuklarda detrusor instabilitesi sıklıkla rastlanan bir ürolojik problemdir. Araştırmada çocukluk çağı detrusor instabilitelelerinde pelvik taban stimülasyonu (PTS) uygulamasının inkontinansa etkinliğinin saptanması amaçlanmıştır.

Araştırmaya detrusor instabilitesi tanısı almış 28 hasta alınmıştır. Birinci gruptaki 14 hasta oksibutinini tedavisi programına, ikinci gruptaki 14 hasta PTS programına dahil edilmişlerdir. Oksibutinini programındaki hastalara klinik ilaç protokolü uygulanmış, hastalar 6 aylık tedavi programı sonunda, PTS programındaki hastalar 6 haftalık stimülasyon tedavisi sonunda değerlendirilmişlerdir. PTS uygulanan 7 hasta daha önce uygulanan ilaç tedavisine yanıt vermemiştir. Hastaların yanıtları klinik ve ürokinamik verilerle değerlendirilmiştir. Klinik değerlendirme ebevyenlerin tedavi öncesi sonrası kaydettikleri skorlar baz alınarak yapılmıştır. Tamamen kuru skorunu alan hastalar başarılı kabul edilmişlerdir. Bu sonuçlara göre; birinci grupta oksibutinini kullanan hastaların % 14.3'ü gündüz, % 7.7'si gece inkontinans kontrolünde başarılı olarak değerlendirilirken, ikinci grupta PTS uygulanan hastaların % 42.9'u gündüz, % 28.6'sı gece inkontinans kontrolünde başarılı olarak değerlendirilmişlerdir. Bu anlamda iki grup arasında istatikselsel açıdan fark anlamlı değildir (Ki kare, $p=61502; 0.05$). Tedavi sonrası yapılan ürokinamik kontrollerde grupların üriner kapasite, kompliyans artışı yönünden istatikselsel açıdan fark bulunmazken sadece oksibutinini grubunda instabil kontraksiyonların elimine edilmesi anlamlı bulunmuştur (Fisher's exact test, $p=61500; 0.05$). İkinci grupta öncesinde oksibutinine yanıt vermeyen hasta grubunun PTS tedavisine yanıtı umut vericidir. Oksibutinini tedavisi uygulanan gruptaki hastaların önemli kısmı (% 85.7 ateş basması, % 78.6 ağız kuruluğu, % 71.4 sinirlilik) ilacın yan etkisinden doğan sıkıntılara maruz kalırken, stimülasyon tedavisi alan grubun tedaviye uyumu olumlu bulunmuştur.

Araştırma sonucuna göre; detrusor instabiliteli çocuklara uygulanan tedaviyi kısıtlayıcı, doz miktarını değiştiren ciddi sıkıntılara neden olabilen oksibutinine karşı PTS alternatif tedavi olarak sunulabilir.

***

PELVIC FLOOR STIMULATION IN THE TREATMENT OF DETRUSOR INSTABILITY IN CHILDREN

Detrusor instability is a common urological problem in children. The aim of this study is to detect the effect of pelvic floor stimulation in children with incontinence.

There were 28 patients, half of them were treated with oxybutynine for six months and the rest were on pelvic floor stimulation (PTS) therapy for 6 weeks. Seven of the patients treated with PTS did not reply to the previous treatment of medicine. The responses of the patients to the treatment were assessed by clinical and urodynamic data. Clinical assesment were based on the scores before and after the treatment by parents. According to these results; 14.3 % of the patients in oxybutynine group were successful in daytime continence and 7.7 % in night continence. In the PTS group, 42.9 % in daytime continence and 28.6% in night continence were accepted as successful. There was no statistically significant difference between these two groups (Chi square, $p=61502; 0.05$). There were also no significant differences in bladder capacities and compliances between the groups (Fisher's exact test, $p=61500; 0.05$). A considerable part of the patients that received oxybutynine treatment experienced the side effects (85.7 % experienced fever, 78.6 % experienced dry mouth and 71.4% experienced anxiety) while the other group had no side effects.

As a conclusion, PTS can be offered as an alternative treatment option for oxybutynine therapy in children with detrusor instability.

KONJENİTAL DİAFRAGMA HERNİSİNDE CERRAHİ İŞLEME HAZIRLIKTA VE SONRASINDA
HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

B Ulusoy, N Altuğ, E Harputlu

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD 35100 Bornova İzmir

Konjenital posterolateral diafragma hernisinde prognozu belirleyen en önemli faktör pulmoner hipoplazinin derecesidir. Hipoplazinin derecesi karın içi organların toraks boşluğuna çıkış zamanına ve miktarına bağlıdır. İlk yirmidört saat içinde semptomatik hale gelen bebeklerin yaşam şansı % 34 iken, kırksekiz saat içinde semptomatik olan bebeklerde bu oran % 78 dir.

Yirmi dördüncü gestasyonel haftada yapılan ultrasonografide sol diafragmatik herni saptanan 38. haftada sezaryan ile doğan kız bebek, doğum odasında entübe edilerek balon-valv-maske desteğinde kliniğimize yatırıldı. Olgu kürarize edilerek mekanik ventilatöre bağlandı. Ekokardiyografide pulmoner hipertansiyon saptandı. Preduktal monitörizasyon amaçlı arter kanülü yerleştirildi. Kan gazları, arter basıncı, preduktal, postduktal oksijen saturasyonu izlenerek hasta pulmoner hipertansiyon açısından monitörize edildi. Antibiyoterapi ve destek tedavisine başlanan olgu üst düzey bağımlı hasta grubuna alınarak standartlara uygun hemşirelik bakımı verildi. İzlemin üçüncü gününde ödem gelişti ve antiödem tedavisine başlandı. İzleminde periyodik olarak üç gün arayla alınan kültür örneklerinde üreme olmadı. 13. gününde kardiyovasküler sistem açısından stabil olduğu düşünülen olguya diafragma herni onarımı yapıldı. Postoperatif dönemde mekanik ventilatörde izlenen olgu, postoperatif altıncı gününden itibaren ventilatörden ayrılma modlarında takip edilmeye başlandı. Olgu izlemin sekizinci gününde ekstübe edildi. Postoperatif birinci gününde gavaj yoluyla enteral beslenmeye başlanan olgunun ekstübe edildikten sonra beslenmesine oral yoldan anne sütü ile devam edildi. Preoperatif döneminde 13 gün, postoperatif döneminde sekiz gün ventilatörde izlenen olgu 27. günde taburcu edildi.

Yüksek oranda mortaliteye sahip konjenital diafragma hernili olgularda cerrahi işlem basittir ancak altta yatan kardiyak ve pulmoner sorunların stabilize edilmesi zaman almaktadır. Stabilizasyon süresince hastanın bakımı olası komplikasyonların önüne geçilmesinde ve yaşam oranının artırılmasında belirleyicidir.

***

NURSING CARE IN PREPARING TO AND AFTER CONGENITAL DIAPHRAGMA HERNI:
CASE REPORT

The most important factor that determines prognosis in the konjenital postlateral diafragmatic hernia is the degree of pulmonary hypoplasia. The degree of hypoplasia depends on the interval of getting out and amount of internal organs. The survival rate of infants which become symptomatic in first 24 hours is 34 % while for the infants which become symptomatic in first 48 hours this rate is 78 %.

The female infant with a 38 weeks gestation age born by cesarian, was put in our service by the support of baloon-valve-mask after being intubated in delivery room. The case was connected to mechanical ventilator as being curarized. Hypertension was detected during Ecocardiography. Arterial cannula, aimed to be preductal monitorisation, was placed. By monitoring blood gases, arterial pressure, preductal and postductal oxygen saturation the patient was monitorized in respect of hypertension. The case that was started with the supportive treatment and antibiotherapy, was delivered corresponding standart nursing care by being admitted into the highly dependent patient group. Edema developed in 3rd day of the monitoring and antiedema treatment was initiated. There were no reproduction in culture samples that taken periodically by intervals of 3 days. In the 13rd day diafragmatic hernia restoration was applied to the case which was thought to be stable in respect of cardiovascular system. The case, monitored by mechanical ventilator in the postoperative period was started to be monitored in separation modes from begining the sixth day of the postoperative period. The case was extubated in the 8th day of monitoring. The case which was initiated to be fed through nasogastric tube by mother milk in the first day of postoperative period. After separation from the tube the case was continued to be fed by mother milk. The case, monitored for 13 days in the preoperative period and 8 days in the postoperative period was discharged in the 27th day.

The surgical operation is fairly simple in cases which have high mortality rates with congenital diafragmatic hernia but the stabilization of the original cardiac and pulmonary problems is time consuming. Nursing during the stabilization is predictive for prevention of probable complications and for raising the survival rates.

GÜNÜBİRLİK CERRAHİ HASTALARININ BAKIMI İÇİN YENİDEN YAPILANMA

E Dolgun, M Yavuz*

Ege Üniversitesi Ödemiş Sağlık Yüksek Okulu- İzmir *Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu- İzmir

Çocukların hastanede daha az kalmalarını sağlayan günübirlik cerrahi çocuk cerrahisinde sık uygulanan yöntemlerden biridir. Günübirlik cerrahi sayılarının artması ile klinik uygulamalarda bu yönde yeni düzenlemelere gereksinim duyulmaktadır. Günübirlik cerrahi işlemlerinin artması, hemşirelik uygulamalarında hasta ihtiyaçlarının değişmesine bağlı olarak farklılıklar oluşturmaktadır. Bu çalışmada; günübirlik cerrahi hasta bakımında, yeniden yapılanmanın hasta bakım kalitesine ve aile memnuniyetine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma; bir Üniversite Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Çocuk Cerrahisi Kliniğinde Ekim 2002- Eylül '2003 tarihleri arasında yapılan yarı deneysel bir klinik çalışmadır.

Çocuk Cerrahisi Kliniğinde günübirlik hastalar için yeniden yapılandırma;

1. Aileler için "Günübirlik Ameliyat Olacak Hasta Yakınlarını Bilgilendirme Rehberi" hazırlanmıştır, (14 sayfa),
2. Çocuklar için yapılacak işlemleri tanımaları amacı ile Amerikan Anestezistler Cemiyetinin (ASA) "Benim Hastane Ziyaretim Boyama Kitabı" çevrilip gerekli kullanım izinleri alınmıştır, (29 sayfa),
3. Klinik hemşirelerine günübirlik cerrahi hasta bakımı ile ilgili eğitim düzenlenmiştir,
4. Günübirlik cerrahi hastalarının hemşirelik bakımı için "Günübirlik Cerrahi Hasta İzlem Formu" (4 sayfa) kullanılmaya başlanmıştır.

Araştırmanın örneklemini; sünnet, fitik, hidrosel ve inmemiş testis ameliyatı olan hasta yakınlarından 50 vaka kontrol, 50 vaka deney grubunu oluşturmuştur. Veriler hasta yakınlarının yeniden yapılanma öncesi ve sonrası memnuniyetlerini belirtebilecekleri anket formu (21 soru) ile toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS for windows 11.0 ile yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; sayı, yüzde, ki-kare (X²) testi kullanılmıştır. Sonuç olarak, kontrol ve deney grubundaki hasta yakınlarının kliniğin genel durumunu değerlendirme puanları karşılaştırıldığında anlamlı bir fark olmadığı, Deney grubundaki hasta yakınlarından 45'inin (% 90), kontrol grubundaki hasta yakınlarından 35'inin (% 70) günübirlik cerrahi ile ilgili aldıkları hizmetten memnun kaldıkları, gruplar karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, Hemşirelik hizmetlerinden deney grubundaki hasta yakınlarının 49'unun (% 98), kontrol grubundaki hasta yakınlarından 44'ünün (% 88) memnun olduğu görülmüştür.

***

RECONSTRUCTIONS FOR CARE OF DAILY SURGERY PATIENTS

There are also many operations in pediatric surgery, suitable for day surgery. This system that keep children less in hospital, is one of the most frequently used methods in pediatric surgery. Increase in day surgery operations give rise to differences, as depending on the change of patient requirements. The aim of this study is to explore the influence of reorganisation to quality of nursing and family satisfaction. This is a semi-clinical study that realized in an University Faculty of Medicine Department of Pediatric Surgery between October 2002 - September 2003.

In reorganisation for day surgery patients admitted to the Pediatric Surgery Department:

1. "Information Guide for the Relatives of Patients to undergo Day Surgical Operation" was prepared (Page 14),
2. American Society of Anesthesiologists' (ASA) "My Trip To The Hospital coloring book" was translated and required permissions was held to introduce children required procedures (page 29).
3. Clinic nurses were instructed about caring the day surgery patients.
4. "Form for Monitoring Day Surgery Patients" was initiated to be used for nursing care of day surgery patients (page 4).

The sample group is consist of 50 cases for control and of 50 cases for study. These cases were operated for circumcission, hernia, hydrocele and undescended testicle. Data are collected before and later the reorganisation by a questionnaire (21 questions) in such that relatives of patients may express their satisfaction. Analize of the data were achieved by using "SPSS for windows 11.0". Number, percentage, square-chi (x²) werw used in evaluating related data. Eventually it is found out that there is not a considerable of general clinical environment of relatives of controls and patients in experimental group are compared. 45 of relatives of patients (% 90) in the experimental group and 35 of patients (% 70) of controls have had satisfaction of the service they had about day surgery. It is found out that there is a considerable difference when experimental group and group controls are compared. It is noticed that 49 relatives of patients (% 98) of experimental group and 44 relatives of patients (% 88) of control group were satisfied with nursing services.

UZUN SÜRE MEKANİK VENTİLATÖR BAKIMI ALAN YENİDOĞAN: OLGU SUNUMU

Ç. Toprak

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Yenidoğan Cerrahisi Başhemşiresi

Diyafragma hernisi tanısıyla kliniğimize 17 saatlikken gönderilen ve uzun süre yoğun bakımda mekanik ventilatör desteği alan olgunun klinik özellikleri incelenmiştir.

Öyküsünden 21 yaşındaki annenin ilk gebeliğinden birinci yaşayan olarak 2600 g olarak NSVY'la 36 haftalık doğduğu ve solunum sıkıntısı olduğu için çekilen grafilerinden diyafragma hernisi tanısı aldığı öğrenilen olgu kliniğimize getirildiğinde mekanik ventilatör desteği verilerek izlenmeye başlanmıştır. Ameliyat sonrasında toplam 44 gün ventilatörde izlenen olgu klinik bulgular ve arteriel kan gazı değerlerine göre basınç-kontrol ve aralıklı-zorunlu-ventilasyon modlarında izlenmiştir. Yoğun bakımda izlendiği süre içinde uygun teknikle postüral drenajla birlikte aseptik koşullarda endotrakeal tüp aspirasyonu yapılmıştır. Tek kullanımlık, açık aspirasyon kateterleri kullanılmıştır. 72 saatte bir entübasyon tüpü değiştirilerek kültür alınmıştır. Mümkün olan en düşük basınç, solunum hızı ve oksijen konsantrasyonunda, minimum girişimle, hasta ile ventilatör arasında senkronizasyon sağlanmıştır. Hemşirelik bakımından mekanik ventilasyona ikincil gelişen komplikasyon gözlenmemiştir. Olgu enteral beslenemediği dönemde 43 gün periferik yolla parenteral besleme uygulanmıştır. Mekanik ventilatör desteği sonlandırıldıktan 15 gün sonra 3100 g olarak taburcu edilmiş, taburculuk sonrası kontrollerinde solunum sıkıntısı gözlenmemiştir.

Yoğun bakımda hemşire ve doktorların gözlem, tanı, tedavi ve bakım yöntemlerini birlikte uygulamaları mekanik ventilasyona bağlı komplikasyonları önlemekte, morbiditeyi azaltmaktadır. Diyafragma hernisi olan yenidoğanlar genellikle uzun süre solunum desteği gerektirmektedir. Bu olguların deneyimli hemşirelerce yoğun bakımda mekanik ventilasyon desteği ile izlenmeleri prognozu olumlu yönde etkilemektedir.

* * *

LONGTERM MECHANIC VENTILATION OF A NEWBORN: CASE REPORT

Clinical features of a newborn with diaphragmatic hernia was admitted to our clinic when she was 17-hour old. The past medical history revealed that she was born to a 21 years old healthy woman following a 36 weeks of uneventful gestation. The chest X-Ray taken since she had respiratory distress demonstrated diaphragmatic hernia. She was admitted to newborn surgical intensive care unit and was given mechanic ventilation support. The patient was given pressure-controlled or intermittent-mandatory ventilation support according to clinical and arterial blood gas findings. Sterile tracheal aspiration and postural drainage was applied intermittently. Disposable and open aspiration catheters were used. Tracheal tubes were changed every 72 hours and cultures were taken for microbiological examination. Mechanic ventilatory support was supplied with minimal pressure, respiratory rate and minimal oxygen. The patient and ventilator synchronization was provided with minimum intervention. Any complication secondary to mechanic ventilation was not seen. The patient was given peripheral parenteral nutrition for 43 days. She was discharged from the hospital 15 days after her weaning from ventilator. The patient was 3100 g when she was discharged and she did not experience respiratory distress later. Cooperation of nurses and doctors in intensive care unit prevents complications secondary to mechanic ventilation and decreases morbidity. Newborns with diaphragmatic hernia generally require longterm respiratory support. Treatment of these patients in surgical intensive care units with mechanic ventilation support by experienced nurses improves the prognosis.

PEDİATRİK GÜNÜBİRLİK OLGULARA YÖNELİK GELİŞTİRİLEN HEMŞİRELİK BAKIM STANDARTLARININ AİLE ANKSİYETESİNİ AZALTMADA ETKİSİ

M Boyacı, S Kuğuoğlu

Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Cerrahisi Servisi-Eskişehir, Marmara Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı-İstanbul

Çocukların geceyi hastanede geçirmelerine gerek kalmadan, onlara uygulanan cerrahi işlemleri kapsayan "günübirlik cerrahi" hem aile, hem çocuk, hem de sağlık çalışanları açısından avantajları olan uygulamadır. Etkin ve kaliteli bir sağlık hizmeti ancak standartlar yoluyla gerçekleştirilebilir. Standartlar bireyin hakkı olan sağlık hizmetinden, en üst düzeyde faydalanmasını sağlar.

Bu araştırma, çocuk cerrahisine kabul edilen günübirlik olgulara yönelik hemşirelik bakım standartları oluşturmak, oluşturulan bakım standartlarının aile anksiyetesini azaltmaya ve çocuğun evdeki bakımına etkisini değerlendirmek amacı ile olgu-kontrol çalışması olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini; Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Hastanesi Çocuk Cerrahisi Kliniğinde günübirlik ameliyat geçiren çocuk ve anneleri oluşturmuştur. Araştırma örneklemine; Mayıs 2002-Aralık 2002 tarihleri arasında 50 kontrol, 50 olgu grubu olmak üzere toplam 100 anne ve çocuğu alınmıştır. Veriler literatür ışığında hazırlanan "Aile ve Çocuğu Tanıtıcı Bilgi Formu", "Evde Bakımı Değerlendirme Formu" ve Spielberger'in "Durumluk - Süreklilik Anksiyete Envanteri (State- Trait Anxiety Inventory I-II)" kullanılarak toplandı. İstatistiksel değerlendirmede; yüzdellik, ki kare, t testi, ANOVA, cronbach alpha iç tutarlılık testi, posthoc tukey HSD testi kullanıldı.

Olgu ve kontrol grubundaki çocukların cinsiyetleri, annelerin eğitim durumları, meslekleri, ailenin çocuk sayısı, ailenin ve çocuğun hastane deneyimi, ailenin sosyal güvencesi karşılaştırıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı ve bu yönlerden iki grubun homojen olduğu görülmüştür. Annelerin ameliyat öncesi, ameliyat sonrası ve taburculuk sonrası durumluk-süreklilik anksiyete puan ortalamaları karşılaştırıldığında vaka grubundaki annelerin durumluk-süreklilik anksiyete düzeyleri kontrol grubundaki annelerden düşük ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur.

Günübirlik çocuk cerrahisinde oluşturulan hemşirelik bakım standartları ile verilen bakımın aile anksiyetesini azalttığı görülmüştür.

* * *

THE EFFECT OF STANDARDS OF CARE DEVELOPEDE DIRECTEDE TOWARDS CASES IN PEDI-
ATRIC AMBULATORY SURGERY ON DECREASING ANXIETY IN FAMILY

Pediatric Ambulatory Surgery consist of surgical procedures which enables children to discharge from hospital without staying a night. Ambulatory surgery has a lot of advantages for parents, children and health professionals. Effective and high quality health service is only performed by means of the standards. These standards enable people to benefit from health service in a maximum level. The purpose of this research to constitute standards of nursing care which are accepted for day cases in pediatric ambulatory surgery and to look for the effects of these standards of nursing care on decreasing parents anxiety and the care of children at home. And it was made as an occurrence and control study. A total of 100 volunteer mothers and their children (50 for the control group and 50 for the occurrence groups) constituted the research group who were hospitalized in Osmangazi University, Osmangazi Faculty of Medicine, Health Research and Practice Hospital, Clinic of Pediatric Surgery the children in the control and occurrence groups had ambulatory operations. The research was made between May 2002 and December 2002. The data were acquired using introductory family and mother's information questionnaire, evaluation form of the care of children at home and 'State-Trait Anxiety Inventory I-II Spielberger.' The statistical evaluation of the data was tested by t test, X2 test, cronbach alpha test, percentage test and posthoc tukey HSD. In statistical terms, no significant difference was found between the control and the occurrence group with respect to sex of children, mother's level of education, mother's occupation, the number of child family had got the experience of children and their families and social guarantee and in addition to this in terms of these characteristics, the control and occurrence groups were found homogeneous. In statistical terms, significant relationship were found that the point of State-Trait Anxiety in the mothers in the control group was higher than those in the occurrence group, when the average point of state-trait anxiety in the mothers in the control and occurrence groups were compared in preoperative, postoperative and after discharge processes. It was found that the care which was performed according to the standards of nursing care which constituted in Pediatric Ambulatory Surgery decreased the anxiety of the family.

İDRAR KAÇIRMA SORUNU OLAN ÇOCUKLARDA ÜROTERAPİ SONUÇLARI

N Ünalmuş, N Esentürk, Z Doğan

Istanbul Ünive. sitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı

Amaç: İdrar kaçırma sorunu olan çocuklarda üroterapi ve biofeedback tedavisinin etkinliğini araştırmak.

Gereç ve Yöntem: Tedaviye dirençli gece ve/veya gündüz idrar kaçırma şikayeti ile Videourodinami Laboratuvarına başvurulan ve yapılan incelemelerinde disfonksiyonel işeme belirlenen 6-13 yaş arası 9 erkek 11 kız olmak üzere toplam 20 hasta çalışmaya dahil edildi. Verilerin toplanmasında; 10 soruluk anket formu, hasta anamnez formu, Volüm- sıklık takip formu, varsa ürodinami ve üroflowmetri raporları, idrar kültürü ve idrar tahlili sonuçları, ürener ultrasonografi sonucu ve klinik veriler kullanıldı.

Tedavi sonrası idrar kaçırma şikayetleri % 90 ve üstü düzelme olanlar başarılı, % 50 ve 90 arasında düzelme olanlar kısmi başarılı, % 50'nin altında düzelme olanlar başarısız olarak değerlendirildi.

Bulgular: 2 hastada sadece gece, 2 hastada sadece gündüz ve 16 hastada hem gece hem gündüz idrar kaçırma şikayetleri mevcuttu. Hastaların tümü daha önce çeşitli tedaviler uygulanmış ancak başarı sağlanamamış hastalardı. Biofeedback uygulaması, bilgisayar oyunu eşliğinde hastaya pelvik taban gevşeme ve kasılma çalışmaları ve evde egzersizler verilerek yapıldı. Hastalara 3 seans ile 16 seans arası ortalama 8 seans tedavi uygulandı .

Sonuçlar: Tedavi sonrasında gündüz idrar kaçırma şikayetlerinde % 95 tam % 5 kısmi başarı elde edildi , gece idrar kaçırma şikayetlerinde ise % 60 tam başarı % 12 kısmi başarı sağlandı. Gece idrar kaçırma şikayetlerinin % 28'inde sonuç ise başarısız olarak değerlendirilmiştir.

Üroterapi ve biofeedback tedavisi uzun ve sabır isteyen bir tedavi şekli olmakla birlikte idrar kaçırma sorunu olan çocuklarda etkin bir yöntemdir.

UROTERAPY RESULTS OF ENURETIC CHILDREN

Aim: To ases the results of urotherapy and biofeedback teherapy in enuretic children.

Patients and Methods: 20 patients (9 male, 11 female) who had diurnal end/or nocturnal enuresis were included in the study group. Their ages ranged between 6 and 13. In the first examination in the Videourodynamic Lab disfunctional urination was found in these patients. To collect the patient data patient questionnaire, patient history, volum-frequency forms and results of urodynamics and uroflowmetry results (if present), urine tests and cultures, urinary ultrasound and clinical data were used.

The patients who had progression in enuresis more than % 90 were succesful, progression with % 50-% 90 were partial succesfull and progression less than % 50 were unsuccessfull.

Findings: In 2 patients only nocturnal enuresis, in other 2 patients only diurnal enuresis and in 16 patients nocturnal and diurnal enuresis was present. All of the patients had undergone unsuccessfull therapies formerley. Biofeedback therapy was achived to patients by means of a computer game. During this episode pelvic flor exercises were taught to the patients and homeworks were given to make those execises. Patients were undergone a mean number of 8 (3-16) session of biofeedback therapies.

Results: % 95 succes and % 5 partial success in diurnal and % 60 successs and % 12 partial success was achived in nocturnal enuresis. In % 28 of patients with nocturnal enuresis the therapy was unsuccessfull.

Urotherapy and biofeedback therapy is a usefull method to improve the problems of enuretic children.